

Hun írásemlékek idegen címkével

A hun írásemlékek¹ sorsa és mai kezelése sajátos és sajnálatos. Ez utóbbi jelző azért indokolt, mert a hun írásbeliség feltérképezését néhány balhit (a hunok rossz sajtója, a hun-magyar azonosság indokolatlan tagadása) és több szerencsétlen további körülmény akadályozza.

A hun írásemlékek jó része elpusztult a nem időtálló íráshordozó és a történelmi viszontagságok miatt. Bár a hun íráshasználatról a korabeli források is beszámolnak és a hun régészeti leleteken szinte a teljes székely jelkészlet kimutatható,² még nem minden szerző számára nyilvánvaló, hogy a hunok írást használó nép voltak, akik a székely írás elődjét használták.³ A most bemutatott hun írásemlékek szinte kizárólag szó- és mondatjeleket alkalmaznak. A hun-avar időkben e népek használták a jelek betűző írásmódját is.⁴

A maradandó anyagból megformált és ránk maradt hun írásemlékek (például ékszeres) sorsa sem szerencsés, mert ezeket jellemzően nem tekintik sem hunnak, sem írásemléknek. Gyakori ugyanis, hogy a korai hun leleteket szarmatának, a késeieket meg gepidának, gótnak, merovingnak, stb. minősítik.⁵ Amint az is

¹ Ide soroljuk a hun és az avar írásemlékeket is, mert ez a két magyarul beszélő testvérnép eredetileg együtt élt a heftalita Hun Birodalomban, majd később a Kárpát-medencében virágzott Avar Birodalomban is.

² Varga Géza: Székely rovásjelek hun tárgyakon, A székelység eredete, Írástörténeti Kutatóintézet, Bp., 2001.

³ Ez magyarázza meg azt a körülményt is, hogy miért az erős hun eredethagyománnyal rendelkező székelyek őrizték meg a hun írást napjainkig, s hogy miért hívták ez írást hunszkíta írásnak még az 1500-as években is.

⁴ A betűző írásmód leginkább emlékezetes példája a forrásokban említett Quardusat-féle bibliafordítás, amelyből azonban nem maradt fent mutatóanyag.

A betűző íráshasználat máig fennmaradt példája lehet a Magyar Nemzeti Múzeumba letéti szerződéssel általam letéti budapesti hun(?) jelvény. A letéti szerződésben vállalt tudományos igényű publikációját a múzeum máig nem adta közre, sőt restaurálás ürügyével az írást hordozó felületét barbár módon lereszelték, félig megsemmisítve ezzel az egyik jelet. A főigazgató által aláírt letéti szerződés szerint ez egy hun cikáda fibula (ma már bizonyosan nem cikáda és nem fibula, a korszakba sorolása pedig tisztázatlan). A lelet első közlése előtt 5 régész nyilvánította hun cikáda fibulának. Bár a rajta lévő jelek egyértelműen székely jelek, a múzeum képviselői latin/gót betűket szeretnének látni bennük és vonakodnak a lelet eredeti állapotának bemutatásától. Ezen a budapesti hun(?) jelvényen vegyesen szerepelnek betűk és szójelek, ezért a korrekt közlés fontos adalékkal szolgálna a székely írás eredeztetését és fejlődését illetően. A tárgyat Erdélyi István és Ráduly János rováskorpusza az első (hun kori) rováslelökként közli.

⁵ A jelenséget Szergej Botalov régész említi.

általános, hogy a szójelekkel írt rövid feliratokat díszítésnek ítélik és erre hivatkozva meg sem kísérlik a megértésüket, vagy az elolvasásukat.⁶

Az Európában szétszórt és rosszul meghatározott hun írás emlékek megfelelő értékelését szeretnénk elősegíteni azzal, hogy felmutatjuk: ezeken az emlékeken a magyar hieroglif írás jeleivel írt rövid magyar szövegek vannak, amelyek a hunoktól származhatnak, de germán vagy egyéb idegen néptől aligha. Ezt a magyarázatot alátámasztja az ékszerek jellegzetes stílusa is, amelyet a hunok hoztak magukkal Keletről.

E keleti ékszerek jellemző kibocsátó forrása a mervi oázis, amely 150 évig a Hun Birodalom része volt.⁸

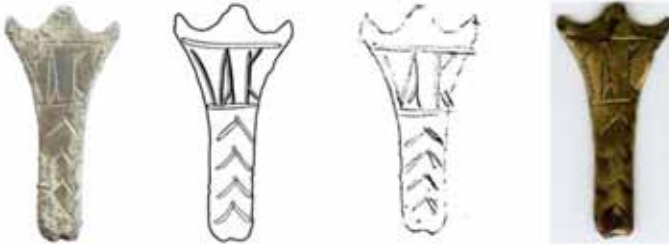

1. ábra: Itt készült a Szent Korona is 531 táján, amikor Khoszrau Anosirván szabírokat telepített le Irán északi részein, hét törzsre osztotta a betelepülőket és kagánokat nevezett ki föléljük. (Varga Géza: A magyarság jelképei, Írástörténeti Kutatóintézet, 1999.) A Szent Korona Nusirvántól való származásáról beszámolnak a török források, a szabírok betelepítéséről pedig a Karnamag és a Tarih-i Üngürüs is.

⁶ Ez az érvelés erőtlen, mert az írás emlékek díszes jellege nem zárja ki annak elolvasható, megérthető, gondolatközvetítő (azaz írás) voltát. Ez az érvelés csak arról árulkodik, hogy alkalmazója az alapfokú íráselméleti kérdésekkel sincs tisztában (ami – sajnos – egyaránt jellemző az akadémikus „tudomány” képviselőire, meg a sarlatánokra, dilettánsokra is). Az ókori egyiptomiak kifejezetten a díszes megjelenés, az ünnepélyesség fokozása érdekében tartották meg a hieroglif írásukat, miközben hétköznapi célokra két másik írásrendszerük is volt. Hasonlóképpen szolgáltak a magyar hieroglif írás jelei is a hunoknál, amelyeket e cikk képein mutatunk be. Az újonnan felfedezett magyar hieroglif írás tankönyvszerű leírását lásd a Magyar hieroglif írás c. kötetemben!

⁷ Attila halála után a germán népekhez sok rablott hun drágaság került, de sok hun is csatlakozhatott, például a merovingok sohasem fordultak a hunok ellen, ezért soraikban a szokásos jelentéssel és használati móddal együtt megőrződhetek a hun ékszerek, a rajtuk lévő szövegekkel egyetemben.

⁸ Itt készült a Szent Korona is 531 táján, amikor Khoszrau Anosirván szabírokat telepített le Irán északi részein, hét törzsre osztotta a betelepülőket és kagánokat nevezett ki föléljük. (Varga Géza: A magyarság jelképei, Írástörténeti Kutatóintézet, 1999.) A Szent Korona Nusirvántól való származásáról beszámolnak a török források, a szabírok betelepítéséről pedig a Karnamag és a Tarih-i Üngürüs is.

2. ábra: A budapesti hun(?) jelvény négy arca időrendben, balról jobbra: a letéti szerződés előtt, az első publikációban, a múzeumi átvételi elismervényen, és a múzeumban történt lereszelés után; olvasata: ÉSZAKI SAROK ORSZÁGA (ebből az ÉSZAKI betűzve és hangzóugratással, a többi szójelekkel); a tárgy a halottnak adott útmutató (sírmelléklet)

3. ábra: Angolszász ötvösmunka 600-700 tájáról a magyar hieroglif írás lyuk, Óg, ország (vagy magas kő) és sarok jelével

4. ábra: Meroving ékszerek: világmodell a négyszer ismétlődő „Nagyságos Dana a kebel/koponya” mondattal (balra meg középen) és „Föld” jeles gyűrű (jobbra)

5. ábra: A meroving világmodell egy Föld jel (a középső kő grafikai rekonstrukció), négyszer ismétlődik rajta az Ak, a magas ügy „Heraklész, a magasságos folyó” mondat, amely az Isten és a Tejút azonosságára utal; alul jobbra a székely megfelelő

A merovingok sohasem fordultak szembe a hunokkal, ezért köreikben a hunok és a hun jelvények zavartalanul tovább éltek (4-7. ábra).

6. ábra: Meroving turul, jeleinek olvasata:
Magas szár kő „Magasságos Úr köve” (áldozati kőre,
sztyeppi lépcsős toronytemplomra utal, ahol a szár (Úr) tisztelete folyt)

7. ábra: Frank gyűrű a lyuk és a Dana jellel (balra),osztrogót jelvény
és a világmodellben négyszer ismétlődő Nagy jó „Nagyságos folyó” mondata
(középen), meroving gyűrű a lyuk jellel (jobbra)

8. ábra: Az apahidai gepida kincslelet hun csatja a Nagy ügy szár
„Nagyságos folyó úr” mondattal; a hun csatok íve szokás szerint az égboltot,
a csatnyelv pedig az Istennel azonos eget tartó fát (Tejutat) jelképezi
– ennek felel meg a rekesztechnikával kialakított szöveg is

9. ábra: Az apahidai gepida kincs hun turuljai a Ragyogó ország mondatokkal

10. ábra: Osztrogót turul Föld, lyuk, magas kő és sarok jelekkel

A káprázatos szépségű hun hieroglifikus szövegek egy kifinomult és gazdag íráskultúra méltó képviselői. Érdemes lenne összegyűjteni és a magyar önismeret részévé tenni őket. Ennek legnagyobb akadálya az általános írástani tájékozatlanság és az akadémikus „tudománynak” a székely írástól való irtózása, amely a hatalom által alkalmazott százéves kontraszelekció és szellemi terror eredményeként szinte általánosnak mondható.⁹

11. ábra: Az avar Gizella-kincs turulja a Lyuk Isten, a Ragyogó, nagyságos Ten, az Egy országa; a Ragyogó, nagy ország és a Nagyságos égisten mondatokkal

⁹ Erre jellemző, hogy az 2016. évi kovásznai Kőrösi Csoma konferencia vitadélutánján Varga Csaba jogász (néhány liberális politikusunk, közte Orbán Viktor oktatója) azzal akadályozott meg a székely írással kapcsolatos hozzászólásom elmondásában, hogy az nem tartozik a konferencia témájához. Annak ellenére történt ez, hogy a nagy székely tudományos meggyőződését a hunok és a magyarok azonosságáról ma az akadémikus áltudomány rendre tévesnek mondja, miközben Csoma igazának bizonyítására elsősorban a székely írás kutatásával kapcsolatos eredmények közreadása lenne alkalmas.

12. ábra: Bizánci karperec Föld jellel, az Isten országa és a Heraklész folyó Og országa mondatokkal, valamint egy felülnézeti világmodell Ak, ügy, és lyuk jelekből

A 12-14. ábrán bemutatott néhány bizánci ékszer a magyar hieroglifák tárháza. Ez kiemeli azt a közvetítő és összekötő szerepet, amit Bizánc játszott a hun kor után. A heftalita Hun Birodalom bukása után ugyanis a mervi, herati és gurgáni hun püspökségekből sok keresztény hun költözött át Bizáncba. Közülük néhányan emlékezetes egyházi karriert futottak be az új görög környezetben, amiről Artner Edgár egyháztörténete számol be. A jelek szerint ez a hun eredetű bizánci keresztény értelmiség hatással volt a korai keresztény egyház jelhasználatára is. Ez a leginkább kézenfekvő magyarázata a pogány jelek tobzódásának a korai keresztény tárgyakon. Például a 13. ábrán látható bizánci kereszt közepén lévő kerek ékkő a szokásos pogány világmodellek lyuk/Nap ábrázolásából vezethető le. Egy másik magyarázat az lehetne, hogy e pogány jeleket mindenütt ismerték. Ez utóbbi magyarázatot árnyalja, hogy csak a hun-magyar kultúrkörben alakult ez az ősvallási jelkészlet betűírássá és csak a magyar írás segítségével lehet őket megszólaltatni. Nálunk volt fontos, az őseinktől terjedhetett el.

13. ábra: Bizánci kereszték (fent és középen, székelly írásjelek további párhuzamaival), hun kereszt (Pletnyeva nyomán, a jobb alsó sarokban), alatta ogur/szabír kereszt (Botalov nyomán), a székelly írás „ly” (lyuk) és a „d” (Dana) jele (a bal alsó sarokban)

A 13. ábrán látható bizánci kereszt nem a keresztfát ábrázolja, hanem az Éden isteni forrását és az onnan négy irányba ömlő szent folyókat, amelyekről az Ószövetség is megemlékezik. Mivel a Bibliában nincsenek ábrák, ez a kép nem bibliai eredetű, hanem az Ószövetséget megelőző pogány hagyományból került a keresztény jelképek közé. Ezt a pogány jelhagyományt a többi sztyeppe néphez hasonlóan a hunok is ismerték és alkalmazták.

14. ábra: A Tejút hasadékát ábrázoló bizánci ékszer (középen), a székely „us” (ős) jel (balra fent), szkíta sziklarajz az okunyevi kultúrából (jobbra fent, Ak ős úgy „Heraklész az ősi folyó”), krími szkíta korona az Isten jellel (balra lent) és a nagyszentmiklósi kincs Isten mondatjele (jobbra lent)

15. ábra: Uelgi lelet a Sarokisten mondatjellel (az „us” jelben megjelenő Istent a szár „úr” hieroglifa jelképezi)